

**Adroddiad Blynyddol Cyfarwyddwr Statudol
Gwasanaethau Cymdeithasol Gwynedd
2013-14**

Cynnwys

Rhan	Teitl	Tudalen
1	Gair agoriadol gan y Cyfarwyddwr	3
2	Creu Gwasanaethau Cymdeithasol Cynaliadwy	5
3	Diogelu	9
4	Gwella Gwasanaethau i Oedolion	11
5	Gwella Gwasanaethau i Blant	15
6	Llywodraethu	18
7	Edrych i'r dyfodol	22

1.Gair agoriadol gan y Cyfarwyddwr

Croeso i fy Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2013-2014. Ei bwrpas yw adlewyrchu ar berfformiad y gwasanaethau cymdeithasol yng Ngwynedd yn ystod y flwyddyn a fu, ac adrodd ar ein blaenoriaethau a'n bwriadau ar gyfer 2014/15. Rwy'n gobeithio y cewch amser i bori drwyddo a gweld a yw'r blaenoriaethau yn cyd-fynd â'r hyn yr ydych chi'n credu sy'n bwysig i chi, eich teulu a'ch cymunedau. Byddwn yn croesawu unrhyw sylwadau gennych. Yn arbennig, hoffwn glywed am syniadau ynglŷn â sut y gallwn, hefo'n gilydd, barhau i wella a datblygu'r modd y mae pobl Gwynedd yn cael cefnogaeth i fwy bywydau bodlon, llawn a diogel.

Hon yw fy ail flwyddyn yn fy rôl fel Cyfarwyddwr Statudol y gwasanaethau cymdeithasol yng Ngwynedd. Bellach, mae'n bleser gennyf gyhoeddi bod y Cyngor wedi sefydlu a phenodi i ddwy swydd allweddol i'm cefnogi, sef Pennaeth Oedolion, Iechyd a Llesiant, a Phennaeth Plant a Chefnogi Teuluoedd.

Mae'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant wedi ei mabwysiadu gan y Llywodraeth eleni, sy'n gosod cyfrifoldebau newydd arnom fel awdurdodau lleol, ynghyd â gosod cyfeiriad ynglŷn â darparu gwasanaethau cynaliadwy i'r dyfodol. Yn ogystal, gwyddom am yr her ariannol, a hyn mewn cyfnod o ddisgwyliadau uwch a mwy o alw am wasanaethau. Trwy hyn i gyd, fel y llynedd, ein blaenoriaeth fel gwasanaethau yw diogelu ac amddiffyn plant, pobl ifanc ac oedolion mwyaf bregus ein cymdeithas, a cheisio gwella gwasanaethau iddynt yn barhaus.

Mae perfformiad 2013-14 yn dda ar y cyfan, gyda sawl maes yn gwneud cynnydd. Ond, os ydym am lwyddo i ddiwallu ein cyfrifoldebau statudol i'r dyfodol, mae rhaid i'n rhaglenni newid a chyflawni yn eu cyfanrwydd gyflymu. Credaf fod gwir gyfle i ehangu a datblygu ymyraethau all gefnogi'r mwyaf bregus yn ein cymdeithas. Er mwyn gwneud hyn, rhaid cyfarch yr agenda pwysig hwn fel un gymuned gyfan. Rhaid i ni gyd-weithio gyda'n gilydd, a sicrhau ein bod yn adeiladu ar gryfderau cymunedau ac unigolion. Trwy wneud hyn, rwy'n sicr y gallwn ymateb i'r her mewn dull sydd hefyd yn cynnig canlyniadau gwell i unigolion.

Rydym wedi sefydlu adran newydd ar gyfer plant a theuluoedd yng Ngwynedd. Mae hyn yn golygu fod yr holl wasanaethau plant a phobl ifanc, ac eithrio Addysg, wedi dod at ei gilydd o dan arweinyddiaeth Pennaeth Adran arbenigol. Rydym wedi ymgymryd â chryn dipyn o ymchwil yn y maes hwn ac rydym yn symud i ganolbwyntio ar ymyraethau cynnar gyda'r pwyslais ar gynorthwyo rhieni a rhoi cyfle i blant a phobl ifanc ddatblygu mewn awyrgylch gefnogol.

Ym maes Oedolion rydym, eto, wedi creu ffocws penodol ar gyfer y maes trwy greu'r Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant. Y bwriad yn ystod y flwyddyn nesaf yw cynnal adolygiad o bob agwedd o'r maes er mwyn sicrhau fod ein hymarfer o'r safon gorau a'n bod yn gallu tystiolaethu gwerth am arian drwyddi draw. Mae ffocws yma hefyd ar geisio sicrhau bod ymyraethau cynnar yn eu lle i ganiatáu i bobl aros yn iach mor hir â phosibl ac ar wella trefniadau ar gyfer darparu gwasanaeth.

Mae un neges yn hollol glir gan bawb, a hynny yw'r angen i'n gwasanaethau ni a gwasanaethau iechyd fod yn llai cymhleth ac yn fwy integredig. Y gri yn aml yw nad oes ots pwy sy'n darparu, cyn belled bod y ddarpariaeth o'r safon uchaf a'i bod yn hawdd ei chael pan fo'r angen yn codi. Yn syml, "y gofal iawn, yn y lle iawn, ar yr adeg iawn am y gost iawn". Dyna'r hyn sydd ei angen a dyna'r agenda i ni ar y cyd ac Iechyd dros y flwyddyn neu ddwy nesaf. Rydym eisoes wedi arwyddo cytundeb ffurfiol ac mae gennym raglen waith i yrru'r agenda yn ei blaen ym maes oedolion. Rydym hefyd wedi derbyn cyllideb blwyddyn i sicrhau ein bod yn gyrru'r agenda, a hynny ar fyrder.

Yr hyn sy'n hollbwysig drwy'r holl newidiadau angenrheidiol ydy ein bod yn cadw ein defnyddwyr, neu bobl Gwynedd, yn ganolog. Rhan hanfodol o hyn, yn amlwg, yw sicrhau bod gan bawb lais a bod gwasanaethau yn cael eu cynnig ar sail anghenion yr unigolion. Mae gofynion clir yma o ran parch, ymateb i anghenion ieithyddol a sicrhau ein bod yn cwrdd yn gyson ag egwyddorion gofal. Rwy'n sicrhau fod gennym le i wella ond rwyf hefyd yn credu ein bod yn glir ynglŷn â'r hyn yw'r gofal gorau.

Hoffwn fanteisio ar y cyfle i ddiolch o waelod calon am ymrwymiad a gwaith caled ein staff, darparwyr a phartneriaid wrth sicrhau fod plant, pobl ifanc ac oedolion bregus a'u teuluoedd yn derbyn y gwasanaethau gorau bosibl. Yn ogystal, diolch yn arbennig i bawb sydd yn gofalu yn anffurfiol drwy'r flwyddyn, am aelod o'r teulu, neu am gymydog. Hoffwn hefyd ddiolch am arweiniad a chefnogaeth ddiflino'r Aelod Cabinet Gofal drwy gydol y flwyddyn.

A handwritten signature in black ink, reading 'Awen Morwena Edwards'. The signature is written in a cursive, flowing style with a large initial 'A'.

Awen Morwena Edwards
Cyfarwyddwr Corfforaethol a Chyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol
Cyngor Gwynedd

2.Creu Gwasanaethau Cymdeithasol cynaliadwy

Yn ystod 2013/14, mae Cyngor Gwynedd wedi rhoi ymdrech sylweddol i osod sylfeini cadarn ar gyfer sicrhau y bydd gennym wasanaethau cymdeithasol hyfw a chynaliadwy i'r dyfodol a'n bod yn ymateb i ofynion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant Cymru ('y Ddeddf') a'r cyd-destun lleol.

2.1 Arweinyddiaeth

Mae swyddogaethau'r 'Cyfarwyddwr Statudol' bellach wedi eu trosglwyddo i lefel Cyfarwyddwr Corfforaethol o fewn y Cyngor, sy'n sicrhau arweinyddiaeth ac atebolrwydd ar y lefel briodol. Yn ystod 2013/14, trwy greu adrannau newydd a dwy swydd newydd ar lefel Pennaeth (Pennaeth Oedolion, Iechyd a Llesiant, a Phennaeth Plant a Chefnogi Teuluoedd), mae'r capasiti arweiniol ym maes Gwasanaethau Cymdeithasol wedi ei gryfhau yn sylweddol. Yn ystod 2014/15, bydd y penaethiaid yn llunio strwythurau newydd ar gyfer eu hadrannau.

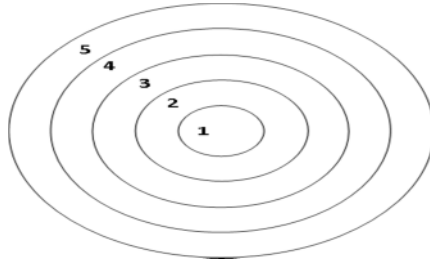
Mae codi rôl statudol gwasanaethau cymdeithasol i lefel Cyfarwyddwr Corfforaethol yn creu mwy o hyblygrwydd strwythurol ar lefel penaethiaid i ymateb i gyfleoedd a heriau'r dyfodol" (Arweinydd Cyngor Gwynedd)

"O safbwynt arweinyddiaeth wleidyddol, mae'r Aelod Cabinet ar gyfer y maes Gofal wedi aros yn gyson, sydd wedi bod yn fanteisiol iawn o ran cynnig arweinyddiaeth mewn cyfnod o newid. Penderfyniad allweddol a wnaed yn ystod 2013/14 oedd y dylai Arweinydd y Cyngor gymryd perchnogaeth o'r angen i sicrhau bod goblygiadau'r Ddeddf yn cael eu cyfathrebu'n effeithiol i gymunedau Gwynedd, a bod dealltwriaeth gorfforaethol ohonynt. Dengys hyn lefel y statws sydd bellach yn cael ei roi i'r maes. Gwelwyd cyfraniad gwerthfawr y Pwyllgor Gwasanaethau dros y flwyddyn ddiwethaf. Ychwanegwyd gwerth trwy gyfrwng yr her adeiladol a roddwyd, yn enwedig felly yn ystod yr ymchwiliad craffu a gynhaliwyd i edrych ar ein trefniadau ni ar y cyd â'r Byrddau Iechyd perthnasol, wrth i drigolion Gwynedd adael yr ysbyty.

2.2 Gweledigaeth

Buddsoddwyd egni yn ystod 2013/14 i fireinio ein gweledigaeth ar draws y gwasanaethau cymdeithasol, a sicrhau bod y weledigaeth honno'n cyd-fynd ag ethos y Ddeddf newydd tra hefyd yn adlewyrchu blaenoriaethau lleol. Rydym wedi sôn lawer yn y gorffennol am geisio cadw pobl yn annibynnol, ond erbyn hyn rydym yn medru dehongli ein gweledigaeth yn llawer mwy eglur. Gallwn weld sut y mae angen i'r gwasanaethau cymdeithasol ddylanwadu y tu hwnt i'r ffiniau traddodiadol. Cyflwynwyd fersiwn gynharach o'r diagram isod yn yr Adroddiad Blynyddol diwethaf, fel modd o grynhoi blaenoriaethau'r Cyfarwyddwr. Mae hwn bellach wedi ei ddatblygu yn declyn i gyfathrebu ein gweledigaeth yn ei chyfanrwydd.

1. Gwasanaethau dwys, statudol ar yr amser iawn, yn y lle iawn, am y pris iawn
2. Cynorthwyo pobl fregus i aros adref yn annibynnol a bodlon
3. Gwaith cymdeithasol effeithiol, pan fo'i angen
4. Creu cymunedau cryf a gwydn sy'n cefnogi pobl mewn angen
5. Annog lles ac iechyd pawb

Wrth symud o'r cylch allanol (5) tuag at y cylch mewnol (1), mae'r niferoedd o ran pobl yn lleihau, ond mae'r gost i ni a'n partneriaid yn cynyddu'n aruthrol.

Yn syml, rydym eisiau ehangu ein gorwelion o ran y gwasanaethau cymdeithasol, a rhoi ffocws ar hyn y gallwn ni, ar draws adrannau'r Cyngor, a gyda'n partneriaid, ei wneud i gynnal pobl yn eu cymunedau mewn ffyrdd creadigol, hyblyg a chost effeithiol. Ar yr un pryd, rydym eisiau gwella'r profiadau a'r dewisiadau a gaiff pobl sydd ag anghenion dwys, gan gyfeirio ein hadnoddau at wasanaethau o'r radd flaenaf. Rydym yn ystyried natur ac addasrwydd cartref person yn gwbl ganolog i effeithiolrwydd ein gofal ac ansawdd bywyd, a bellach yn gweld plethiad llawer tynnach rhwng ystyriaethau tai a llety ac ystyriaethau gofal. Mae rheoli'r galw yn bwysig i ni, ond cyn y gallwn wneud hynny'n effeithiol, mae angen i ni ddeall natur y galw cyfredol, a dehongli gwybodaeth ddemograffig yn fanwl.

Mae'r weledigaeth uchod yn cyd-fynd yn llwyr â'r cyfeiriad cenedlaethol sydd wedi ei amlinellu yn y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant. Wrth lunio blaenoriaethau ar gyfer 2014/15 a thu hwnt, mae'r Cyngor wedi cynllunio i ymateb i wahanol agweddau o'r Ddeddf, ac wedi priif ffrydio'r prosiectau hyn o fewn rhaglen wella gorfforaethol ehangach.

2.3 Sefyllfa Ariannol

Mae cyllideb y gwasanaethau cymdeithasol yng Ngwynedd yn agos iawn i £60m ar hyn o bryd, gyda 78% yn cael ei wario ar y gwasanaethau dwys, statudol (y cylch canolog yn y diagram uchod). Gyda chyllideb o'r maint hwn, mae gennym gyfraniad allweddol i'w wneud o ran sicrhau y bydd y Cyngor yn cwrdd â'i strategaeth ariannol, sy'n mynd i olygu lleihau gwariant yn sylweddol. Rydym yn cynllunio i arbed yn agos i £10m erbyn diwedd 2017/18, sydd gyfwerth â 16% o'n cyllideb, yn gyfraniad at gyfanswm yr arbedion ar draws y Cyngor.

Dyma grynodedb sy'n manylu ar hyn:

	Cyllideb 2014/15	Arbedion i'w canfod	Gweddill
	£	£	£
Plant	14,479,170	-2,885,000	11,594,170
Oedolion	40,571,410	-6,206,000	34,365,410
Canolog / Cefnogaeth Busnes	4,006,070	-598,000	3,408,070
Cyfanswm	59,056,650	-9,689,000	49,367,650

Bwriedir anelu at arbedion cyfwerth â £4.3m ym maes Pobl Hŷn, a hyn, yn ddiamheuaeth fydd yr uchelgais fwyaf dros y blynyddoedd nesaf, a hynny drwy ganolbwyntio ar wireddu'r weledigaeth a nodir uchod. Ar ddiwedd 2013/14, roeddem wedi gorwario £498k yn erbyn ein cyllidebau Oedolion, gyda chyfran uchel o hwn ym maes Pobl Hŷn. Gwyddom ein bod yn prynu mwy o becynnau gofal dwys, yn ofal cartref a gofal nyrsio, nag oeddem flwyddyn yn ôl, ond rydym angen parhau i ddadansoddi ein

gwariant yn fanwl a deall beth sydd wrth wraidd y tueddiadau. Gwelwyd tanwariant o £138k yn erbyn cyllidebau Plant.

2.4 Integreiddio a chydweithio

Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi cynyddu'r momentwm o ran symud at ffordd integredig o weithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr, ac er gwaethaf ansefydlogrwydd o ran strwythurau a threfniadau llywodraethu, wedi cryfhau ein perthynas. Canlyniad hyn yw llwyddiant gyda nifer o brosiectau i wella'r profiad i'r claf neu'r defnyddiwr gwasanaeth, megis darpariaeth gofal dydd ehangach ar gyfer rhai â dementia dwys, a threfniadau i ryddhau pobl o ysbytai ar benwythnos.

Datblygiad allweddol o ran gosod cyfeiriad strategol yw sefydlu'r Fforwm Sirol ar gyfer Gwynedd, ac adolygu'r Grŵp Rheoli Ardaloedd Lleol. Bydd y grwpiau hyn yn rhoi llwyfan priodol i drafod a gweithredu ar yr hyn yr ydym wedi ymrwmo iddo yn Natganiad o Fwriad Gogledd Cymru mewn ymateb i'r 'Fframwaith ar gyfer Cyflenwi Iechyd a Gofal Cymdeithasol Integredig i Bobl Hŷn ag Anghenion Cymhleth', a'r agenda gydweithio ehangach.

Trwy gyfrwng £1.3m referniw a £600k cyfalaf a ddaeth trwy Gronfa Gofal Canolraddol Llywodraeth Cymru, rydym wedi creu secondiad i uwch swyddog yrru'r agenda integreiddio yn ei blaen, ar draws y Cyngor, Iechyd a'r Trydydd Sector. Mae gennym raglen gyffrous o gynlluniau i'w gweithredu, fydd yn dylanwadu'n bositif ar brofiadau pobl, ac yn rhoi cyfleoedd i ni arbrofi â syniadau arloesol. Yn ogystal â gweithredu'r rhaglen hon, ein bwriad yw cynllunio ar gyfer medru parhau â'r agenda gweithio'n integredig unwaith y bydd oes y gronfa wedi dod i ben.

2.5 Iaith a Diwylliant unigryw Gwynedd

Fel pob Sir arall, y mae i Wynedd ei nodweddion ei hun. Caiff Gwynedd ei hadnabod fel un o gadarnleoedd yr iaith Gymraeg, a'r Gymraeg yw iaith weinyddol y Cyngor. Y mae hyn, yn ei dro, wedi dylanwadu'n ffafriol iawn ar ein gallu i gynnig gwasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg i'n dinasyddion. Rydym yn falch iawn o'r ffaith ein bod wedi ennill mewn dau gategori yng ngwobrau 'Gwireddu'r Geiriau' eleni, a bod enwebiad arall wedi cyrraedd y rhestr fer.

Croesawyd cyhoeddi'r fframwaith strategol 'Mwy na Geiriau' gan Lywodraeth Cymru. Mae'r cyngor wedi sefydlu grŵp tasg trawsadrannol, a gaiff ei gadeirio gan y Pennaeth Adnoddau Dynol, ac sy'n cynnwys tri aelod etholedig, er mwyn ymateb i ofynion y fframwaith. Mae gennym gynllun gweithredu ar gyfer sicrhau ein bod yn cwrdd â'r holl ddisgwyliadau. Y datblygiad mwyaf arwyddocaol yn ystod 2013/14 oedd gweithredu ar argymhellion adroddiad manwl gan y Ganolfan Cynllunio Iaith, a gomisiynwyd gennym i adolygu cynnwys ein holl gytundebau, o safbwynt cymalau yn ymwneud â'r disgwyliadau ar ddarparwyr o ran yr iaith a'r cynnig rhagweithiol. Rydym bellach wedi adolygu cymalau mewn cyfradd sylweddol o gytundebau, ac wedi cryfhau ein trefniadau monitro contractau. Mae hyn i gyd wedi ei anelu at sicrhau bod pob person sydd angen gwasanaeth trwy gyfrwng y Gymraeg yn ei dderbyn, a hynny'n cael effaith bositif ar ei les yn y pen draw.

Yn ystod 2014/15, byddwn yn bwrw ati i weithredu gofynion ail flwyddyn y fframwaith strategol. Bydd hefyd angen i ni sicrhau ein bod yn ymateb i rai o'r casgliadau y daethpwyd iddynt wrth i ni sefydlu

gwaelodlin mewn perthynas â'n gallu i barchu egwyddor y cynnig rhagweithiol ymhob agwedd o'n gwaith.

3. Diogelu

Nodwyd yn Adroddiad Blynyddol y llynedd bod diogelu ac amddiffyn plant ac oedolion yn un o'r blaenoriaethau ar gyfer 2013/14, a bydd hwn yn bendant yn faes a fydd yn parhau yn flaenoriaeth.

3.1 Datblygiadau strategol

O dan arweiniad Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion Bregus, mae'r agenda diogelu bellach wedi treiddio yn gorfforaethol. Mae adborth rheolwyr yn cadarnhau bod dealltwriaeth llawer ehangach o'u dyletswydd i gyfrannu at ddiogelwch pobl, yn hytrach na chredu mai rhywbeth i'w adael i weithwyr cymdeithasol yn unig ydyw. Gellir gweld copi o Adroddiad Blynyddol y Panel Strategol hwn ar safle we'r cyngor : www.gwynedd.gov.uk. Yn ystod 2014/15, rydym wedi ymrwymo i barhau gyda'n rhaglen hyfforddiant ar Ddiogelu, gan dargedu staff a darparwyr gwasanaeth allanol a sicrhau bod yr ymwybyddiaeth o'r materion pwysig dan sylw yn ymledu ymhellach. Bydd hyn yn cynnwys sicrhau bod gan bawb sydd ei angen wiriad cofnod troseddol cyfredol.

Yn ystod 2013/14, cafodd Polisi a Chanllawiau Diogelu Plant ac Oedolion Cyngor Gwynedd ei fabwysiadu. Lluniodd pob Adran ei Bolisi Diogelu ei hun a phenodwyd rheolwyr dynodedig ym mhob Gwasanaeth fel bod pwynt cychwynnol i droi ato ar gyfer unrhyw aelod o staff sy'n bryderus am ddiogelwch unrhyw un bregus. Cyflwynwyd rhaglen o hyfforddiant ar gyfer staff ac aelodau etholedig, a datblygwyd model e-ddysgu corfforaethol i gefnogi'r hyfforddiant hwn.

"O edrych yn ôl, pe byddwn yn gwybod yr hyn dwi'n ei wybod a'i ddeall heddiw – byddwn wedi sylweddoli pa mor bwysig ydoedd i mi adrodd ar rai o'r sefyllfaoedd y deuthum ar eu traws yn y gorffennol. 'Dw i'n deall ac yn derbyn yn llwyr fod diogelu plant ac oedolion yn berthnasol i mi ac nad rhywbeth mae Gwasanaethau Cymdeithasol ac Addysg yn unig yn ymdrin ag o yw hyn" (Neil Garton Jones, Uwch Reolwr, Ymgynghoriaeth Gwynedd, un o reolwyr dynodedig Cyngor Gwynedd)

Mae'r cyfrifoldeb gweithredol am gyfundrefnau diogelu Plant ac Oedolion wedi eu huno o fewn dyletswyddau'r Pennaeth Plant a Chefnogi Teuluoedd, ac mae gwaith ar y gweill i sefydlu uned Ddiogelu newydd.

3.2 Diogelu Plant

Parhawyd i ddefnyddio'r Model Risg a ddatblygwyd gennym rhai blynyddoedd yn ôl, a gwelwyd tystiolaeth barhaus bod hyn yn ein galluogi i sefydlu cynlluniau amddiffyn effeithiol er mwyn gweithio gyda theuluoedd i leihau risgiau yn amserol. Yn ychwanegol yn ystod 2013/14, bu'r gwasanaeth yn treialu teclyn asesu 'Graded Care Profile' yn amlasiantaethol ar gyfer achosion cofrestriadau esgeulustod. Byddwn yn adolygu'r cyfnod peilot ar ddiwedd 2014.

Cynyddodd nifer y plant ar y gofrestr amddiffyn plant ychydig, o 79 ar ddiwedd 2012/13 i 85 ar ddiwedd 2013/14. Mae gennym fesurydd lleol i fesur 'cyfradd y plant a gafodd eu trafod mewn goruchwyliaeth, lle rhoddwyd ystyriaeth i niwed sylweddol (a'r ateb wedi ei gofnodi)' ac roedd ein perfformiad yn 100% yn ystod 2013/14. Eifen arall a chaiff ei mesur gennym yw 'cyfradd yr asesiadau risg a gafodd eu cyflwyno i Gynadleddau Achos a oedd yn cael eu hystyried yn rhai a oedd yn dangos ansawdd wrth wneud penderfyniadau'. Roedd ein perfformiad ar gyfer 2013/14 yn 95%.

Yn ystod 2013/14, bu prif ffocws y Panel Rhiant Corfforaethol ar sicrhau bod y cyngor yn cymryd perchnogaeth gorfforaethol dros y cyfrifoldeb i weithredu fel rhiant i blant sydd mewn gofal, a rhoi'r profiadau gorau bosibl iddynt. Gwnaed penderfyniad strategol i gadw'r cyfrifoldeb am yr agenda hwn ar lefel gorfforaethol, gan mai cyfrifoldeb corfforaethol ydyw. Mae Adroddiad Blynyddol y Panel Rhiant Corfforaethol yn nodi'r awydd i ddatblygu strategaeth newydd ar gyfer y dyfodol. Bydd y strategaeth yn canolbwyntio ar ofal iechyd priodol, parhau i wella sgôr bwyntiau addysgol a chynnig profiad gwaith neu swyddi dros dro. Drwy fabwysiadu datganiad cyhoeddus o addewid o gefnogaeth i blant mewn gofal a chydweithio effeithiol bydd modd i'r Panel ddefnyddio'r strategaeth i ddylanwadu'n bositif er lles plant mewn gofal. Gellir gweld copi o'r adroddiad llawn ar safle we'r cyngor: www.gwynedd.gov.uk.

Mae ein Bwrdd Diogelu Lleol eisoes yn gweithredu ar draws cynghorau Gwynedd a Môn, ac mae trefniadau ar y gweill i weithio'n rhanbarthol. Disgwylir y bydd hyn wedi ei sefydlu yn ystod 2014/15.

3.3 Diogelu Oedolion

Yn ystod 2013/14, rydym wedi cydweithio â Chyngor Sir Ynys Môn a sefydlu Bwrdd Cysgodol Diogelu Oedolion Gwynedd a Môn. Derbyniwyd 187 cyfeiriad Amddiffyn Oedolion Bregus (POVA) yng Ngwynedd yn ystod 2013/14, o'i gymharu â 167 y flwyddyn cynt. Mewn 8 achos, roedd gan yr unigolyn gapasiti meddyliol i benderfynu peidio parhau â'r achos. Llwyddwyd i ymateb yn briodol i'r holl achosion eraill, sy'n rhoi hyder i ni yn ein gallu i ddiogelu pobl pan fo risgiau yn cael eu hamlygu

O ran achosion Dyrchafu Pryderon ('Escalating Concerns'), bu i ni ymdrin â 3 achos yn 2012/13 a 2 yn 2013/14. Yn ystod chwarter cyntaf 2014/15, rydym eisoes wedi ymdrin â 3 achos. Dros y misoedd diwethaf, rydym wedi cryfhau ein gweithdrefnau a'n prosesau cydweithio er mwyn sicrhau diogelwch a chynaliadwyedd gwasanaethau, a neilltuwyd cyfran llawer uwch o amser yr Uned Contractau i fonitro ansawdd y sefydliadau dan sylw a chynnig cefnogaeth iddynt. Rydym wedi cydweithio â gweddill awdurdodau Gogledd Cymru i gytuno ar drefn Dyrchafu Pryderon rhanbarthol, ac yn ystod 2014/15 byddwn yn treialu teclyn asesu sy'n rhan o'r drefn honno.

Yn dilyn dyfarniad barnwrol Gorllewin Caer, mae'r meini prawf ar gyfer gweithredu rheoliadau 'Deprivation of Liberty Safeguards' (DOLS) wedi eu haddasu. O ganlyniadau, rydym wedi gweld cynnydd aruthrol yn nifer y cyfeiriadau, o 7 yn 2013/14 i 25 yn ystod 11 wythnos gyntaf 2014/15. Mae gennym nifer o weithwyr sy'n gymwys i gynnal asesiad DOLS a threfniadau i hyfforddi rhai pellach eleni. Ond, bydd cwrdd â'r cynnydd sylweddol yn y galw yn heriol ac rydym yn adolygu ymarfer i gwrdd â disgwyliadau cyfreithiol ac ymarfer da.

Bu sawl achlysur yn ystod y flwyddyn ddiwethaf pan fu gofyn i ni roi ein trefniadau cynllunio argyfwng ar waith. Roedd diogelu pobl fregus yn ystod y tywydd stormus eithriadol yn golygu gweithredu'n gyflym ac effeithiol iawn gyda budd-ddeiliaid. Rydym yn falch o'n llwyddiant, ac yn parhau i ddysgu gwersi pob tro y bydd amgylchiadau argyfyngus yn ein hwynebu.

4.Gwella Gwasanaethau i Oedolion

4.1 Mesuryddion

Gwelwyd perfformiad cymysg ym maes Oedolion yn 2013/14. O'r 4 mesurydd cenedlaethol statudol, roedd perfformiad 1 yn well na'r llynedd, ond roedd y 3 arall (75%) wedi gwaethygu. Mae gan y gwasanaeth hwn hefyd 29 o fesuryddion eraill, sy'n gymysgedd o rai cenedlaethol anstatudol a rhai lleol. Gellir cymharu perfformiad â 2012/13 ar gyfer 24 ohonynt. O'r 24, roedd perfformiad 13 ohonynt (54%) wedi gwella, 1 wedi aros yn gyson a 10 (42%) wedi gwaethygu rhwng 2012/13 a 2013/14.

Mae ein llwyddiant i gwblhau adolygiadau statudol o gynlluniau gofal wedi cynyddu'n raddol dros y chwe blynedd ddiwethaf. Mae'r perfformiad bellach yn 85.3%. Er bod hyn yn galonogol, rydym angen anelu'n uwch, gan fod yr adolygiadau hyn yn allweddol os am gadw'n effro i wir anghenion pobl a llwyddo i ail ddylunio pecynnau gofal fel eu bod yn gwireddu'r canlyniadau gorau bosibl i bobl yn y ffordd fwyaf cost effeithiol.

Llwyddwyd i berfformio yn arbennig o dda o ran osgoi oedi wrth ryddhau cleifion o'r ysbyty am resymau gofal cymdeithasol, sy'n dystiolaeth o'r modd yr ydym yn ymdrechu'n barhaus i gydweithio'n ymarferol â'r Bwrdd Iechyd. Roedd ein perfformiad ar gyfer 2013/14 yn 0.9 am bob 1,000 o'r boblogaeth dros 75 oed. Roedd ffigwr Cymru ar gyfer 2012/13 yn 4.57 am bob 1,000 o'r boblogaeth.

Ar ddiwedd 2013/14, roedd ein perfformiad ar gyfer cyfradd y bobl a gefnogir i fyw gartref yn 46.21 am bob 1,000 o'r boblogaeth dros 65 oed, o'i gymharu â ffigwr tebyg iawn y flwyddyn flaenorol, sef 46.53. Mae hwn yn faes lle rydym angen dehongli yn fanwl iawn, ac adnabod y lefel perfformiad a fyddai, yn ein barn ni, yn berfformiad rhagorol. Byddwn hefyd yn parhau i ddatblygu mesuryddion lleol, er mwyn medru gwahaniaethu'n effeithiol rhwng gwasanaethau sy'n cynnig ymyrraeth gynnar, a'r rhai sydd o natur ddwys iawn, megis pecynnau gofal cartref mawr. Gwyddom fod gofal cartref yn faes sydd ar gynydd, a hynny heb i ni fod yn deall y tuedd yn llwyr. Byddwn yn dadansoddi'r wybodaeth hon yn fanwl yn ystod 2014/15.

Dengys ffigyrau 2013/14 ein bod yn parhau i berfformio yn groes i'n gweledigaeth o safbwynt cyfradd y bobl oedrannus yr ydym yn eu cefnogi mewn cartrefi preswyl a nyrsio. Ar ddiwedd 2012/13, ar draws Cymru, roedd cyfartaledd o 20.63 person am bob 1,000 o'r boblogaeth dros 65 oed wedi eu cefnogi mewn cartref preswyl neu nyrsio. Roedd ein ffigwr cyfatebol ni yn 24.69 ar gyfer 2012/13 a 25.59 ar gyfer 2013/14. Wrth ddadansoddi ffigyrau, ymddengys ein bod yn lleoli mwy o bobl mewn cartrefi nag yr oeddem flwyddyn yn ôl. Yn ogystal, ymddengys bod llai o bobl wedi gadael lleoliadau preswyl a nyrsio yn ystod hanner olaf 2013/14, o'i gymharu â blwyddyn yn gynt. Rydym wedi cychwyn dadansoddi'r tueddiadau hyn yn fanwl iawn, gan ystyried ein hymarfer, glendid ein data a thueddiadau demograffig.

Yn unol â'n gweledigaeth i gynyddu annibyniaeth pobl, a rhoi mwy o hyblygrwydd a dewis iddynt, rydym yn awyddus i gynyddu'r nifer o bobl sy'n derbyn taliadau uniongyrchol. Mae'r ffigyrau yr adroddwyd arnynt yn nodi bod oddeutu 60 o bobl yn eu derbyn ar ddiwedd 2012/13 a 2013/14, ond gwyddom bellach bod y ffigwr yn 106, yn dilyn ymarferiad glanhau data trwyadl. Bydd cynyddu'r defnydd o daliadau uniongyrchol, ac adolygu ein cyfundrefn a'n cefnogaeth, yn flaenoriaeth i ni yn ystod 2014/15.

4.2 Rhaglen Wella

Bydd 2014/15 yn gyfnod o osod sylfeini cadarn ar gyfer gwasanaethau i Oedolion yng Ngwynedd. Mae gwaith eisoes ar y gweill i gynnal adolygiad 'Dechrau i'r Diwedd', fel y gwnaed ym maes Plant y llynedd. Byddwn yn dadansoddi gwybodaeth o bob math er mwyn medru asesu lle rydym ni arni o'i gymharu â'n gweledigaeth, gofynion y Ddeddf newydd ac ymarfer da mewn ardaloedd eraill. Bydd y canfyddiadau yn bwydo i mewn i'n cynlluniau comisiynu strategol. Ochr yn ochr â'r adolygiad hwn, byddwn yn cychwyn ymarferiad trwyadl i adolygu ein systemau darparu gwasanaeth i sicrhau ffocws ar y defnyddiwr gan ganolbwyntio ar fynediad at wasanaeth yn y lle cyntaf.

Yn y cyfamser, tra fo'r adolygiadau uchod yn cael eu cwblhau, rydym yn bwrw ymlaen â'n rhaglen eang iawn o gynlluniau i drawsffurfio gwasanaethau, fel y'i disgrifir yng Nghynllun Strategol y Cyngor.

Gwasanaethau Ataliol ac Ymyrraeth Gynnar

Yn ystod 2013/14, bu ein hymdrechion pennaf a mwyaf llwyddiannus o ran gwasanaethau i hyrwyddo annibyniaeth ym maes Galluogi a Theleofal. Yn ystod 2013/14, cychwynnwyd 462 o becynnau galluogi, ac o'r bobl lle daeth y pecyn i ben yn ystod y flwyddyn honno, llwyddwyd i adfer annibyniaeth 58.4% ohonynt i'r graddau nad oeddynt angen unrhyw becyn gofal. Yn ystod 2014/15, rydym yn bwriadu parhau â gwaith sydd ar y gweill i adolygu, a diwygio lle bo'r angen, ein gweithdrefnau ar gyfer darparu cefnogaeth Teleofal.

Roedd yn gadarnhaol bod dros 75% o'r bobl a dderbyniodd wasanaeth yn Uned Lleu, sef uned 6 gwely ar gyfer adfer annibyniaeth pobl hyn yn dilyn cyfnod o salwch, wedi dychwelyd adref ar ôl bod yno. Serch hynny, nid ydym yn siŵr a yw lefel y defnydd yn ddigonol, gyda dim ond 31 person yn cael mynediad yn ystod 2013/14. Dros y flwyddyn nesaf, byddwn yn ystyried ymhellach pa ddefnydd y dylid ei wneud o gefnogaeth dros dro o'r fath, gan gyplysu hyn gyda thrafodaethau ynglŷn â dyfodol gofal ysbaid. Gwasanaeth arall y byddwn yn parhau i'w adolygu yw gofal dydd, gan adeiladu ar waith positif yn ystod 2013/14 i gynnig mwy o gyfleoedd cymdeithasu ar gyfer rhai ag anghenion lefel isel, a darpariaeth ar y cyd â'r Bwrdd lechyd ar gyfer rhai â dementia dwys. Erbyn diwedd 2014/15, bwriedir cael eglurder ar ddyfodol gofal dydd yn y Sir, ar gyfer amrediad eang o anghenion.

Cyn gweithredu unrhyw ddatblygiadau sylweddol y mae angen i ni wneud gwaith dadansoddol er mwyn canfod lle yn union y dylem roi ein hymdrechion o ran ymyrraeth gynnar ac ataliol. Rydym wedi ymrwymo, yn ystod 2014/15, i ganfod beth yw natur yr asedau cymunedol sy'n bodoli o fewn y Sir, ceisio diffinio natur yr ymyrraeth ataliol sy'n angenrheidiol a chael cytundeb ar beth y dylai rôl a chyfraniad y trydydd sector fod o safbwynt cwrdd â'r anghenion hyn. Wrth ystyried dyfodol ein gwasanaethau ar gyfer pobl ag anghenion gweddol isel, ein nod yw meddwl yn greadigol, a chydweithio â phartneriaid. Enghraifft o hyn yw gwaith sydd gennym ar y gweill i adolygu'r gefnogaeth a roddir gan wardeiniaid Tai Gwarchod, fel eu bod yn medru cael mewnbwn ehangach i ddylanwadu'n bositif ar les cyffredinol trigolion bregus. Syniad syml, ond cyfle i gael effaith sylweddol.

Rydym yn croesawu'r pwyslais a roddir yn y Ddeddf ar gyfraniad Gofalwyr i'r agenda gofal. Amcangyfrifir bod tua 14,000 o ofalwyr di-dâl yng Ngwynedd, a bydd ein gwaith i ystyried ein gwasanaethau ataliol yn ymgorffori cyfraniad y grŵp hanfodol hwn o bobl. Yn ystod 2013/14, cyhoeddodd Partneriaeth Gofalwyr Gwynedd y cyfeirlyfr 'A ydych chi'n edrych ar ôl rhywun?' sydd yn

cynnig gwybodaeth ddefnyddiol i unrhyw un sy'n gofalu am rywun arall. Rydym angen mireinio ein dealltwriaeth o gyfraniad gofalwyr o fewn y Sir, adolygu'r modd yr ydym yn asesu eu hanghenion ac ail-edrych ar y darpariaethau sy'n cynnig yr ansawdd bywyd gorau i ofalwyr a'r rhai y maent yn gofalu amdanynt.

Mae gwaith wedi cychwyn ym maes Anableddau Dysgu i ymgorffori egwyddorion y model 'Symud Ymlaen' ym mhob agwedd o'r gwasanaethau a gynigir. Yn ei hanfod, y weledigaeth yw sicrhau bod pob unigolyn yn cyflawni hyd eithaf ei allu, ac yn cael ei annog i anelu'n uwch a meithrin sgiliau a phrofiadau newydd o hyd. Bwriedir parhau â'r gwaith a gychwynnwyd yn ystod 2013/14, i adolygu pecynnau unigol, ac ail lunio cynlluniau gofal i adlewyrchu'r canlyniadau disgwylidig i'r defnyddwyr gwasanaeth. Byddwn yn ystyried cynnal adolygiadau o'r fath ar draws pob maes gwasanaeth, yn arbennig felly lechyd Meddwl. Gwyddom, mewn rhai meysydd, bod lle i drawsffurfio pecynnau gofal gan symud at becynnau sydd yn rhoi mwy o ffocws ar y canlyniadau y gellir eu disgwyl ar gyfer pob unigolyn. Mae gennym waith i reoli disgwyladau a newid meddylfryd wrth i ni symud tuag at ffordd newydd o weithio.

Darpariaethau dwys

Gwyddom fod ein perfformiad, yn nhermau nifer defnyddwyr a gwariant, yn dangos lefel uchel iawn o ddibyniaeth ar wasanaethau gofal cartref a gofal preswyl a nyrsio. Soniwyd eisoes am ein bwriadau i ddadansoddi a dehongli ein hymarfer. Un maes yr ydym yn ei werthuso i weld a allwn ei ehangu yw'r Cynllun Lleoli Oedolion, lle mae gofalwyr a elwir yn alluogwyr cysylltu bywydau yn cefnogi pobl i ddatlbygu sgiliau byw a rhoi cefnogaeth emosiynol, ymysg pethau eraill. Mae'r gwasanaeth hwn wedi derbyn canmoliaeth yr AGGCC ac wedi ennill tair gwobr genedlaethol.

"Y peth gorau am fod yn alluogwr cysylltu bywydau yw gweld y newid mewn pobl sy'n dod i fyw gyda ni. Rydym wedi cael oedolion yn dod atom heb unrhyw hyder o gwbl. Mae rhai ohonynt wedi treulio'r rhan fwyaf o'u bywydau yn cael eu gwarchod yn ormodol ac mae'n braf eu gweld yn dod yn annibynnol. Bydd rhai pobl yn symud ymlaen i'w cartrefi eu hunain yn y pen draw" (Galluogwr Cysylltu Bywydau)

Rydym wedi sefydlu tîm prosiect i adolygu'r modelau o ofal cartref a ddarperir i bobl, ac i ystyried a oes rhai dulliau amgen y gellid eu mabwysiadu megis gwneud defnydd o dechnoleg, o weithwyr cefnogol neu o wirfoddolwyr ar gyfer agweddau gweddol syml o'r pecyn gofal. Rhan allweddol o'r gwaith fydd adolygu ein cost effeithlonrwydd a gallu'r farchnad fewnol ac allanol i gwrdd â lefel y galw yn ddigonol, gyda'r pwyslais ar dde'r Sir.

Ers dechrau'r flwyddyn ariannol hon, mae gwaith adeiladu wedi ei gychwyn ar safle Pant yr Eithin, yn Harlech, i ddatblygu 7 uned i letya 8 person ag anableddau dysgu. Dylai'r datblygiad agor cyn diwedd 2014/15, a bydd yn adnodd modern, pwrpasol, ar safle'r hen gartref preswyl a ddad-gomisiynwyd yn 2013. Mae gwaith ymgysylltu wedi digwydd ynglŷn â chartref preswyl arall, sef Frondeg yng Nghaernarfon. Yn ystod yr haf, 2014, byddwn yn paratoi astudiaeth dichonolrwydd ar y potential i ddarparu llety newydd ar gyfer pobl ag anableddau dysgu dwys iawn. Bydd gennym eglurder ynglŷn â'r ffordd ymlaen erbyn diwedd 2014/15.

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, agorwyd trafodaeth ag aelodau'r Cabinet, a hefyd aelodau'r Pwyllgor Gwasanaethau (pwyllgor craffu) ynglŷn â'r cyfeiriad i'r dyfodol o ran ein gofal preswyl. Mae gennym gyfradd uwch o welyau preswyl mewnol nag unrhyw awdurdod arall yng Nghymru, ond yn wahanol i'r sefyllfa hyd at flwyddyn yn ôl, rydym bellach yn darparu gwasanaeth sy'n weddol gystadleuol o ran pris.

Wedi dweud hynny, mae'n rhaid i ni ystyried ein prinder cyfalaf i ddatblygu a moderneiddio, ein gweledigaeth i leihau defnydd o welyau preswyl traddodiadol a'r farchnad allanol sy'n bodoli yn y Sir, cyn argymhell cyfeiriad i'r dyfodol.

Erbyn diwedd 2014/15, byddwn wedi cyhoeddi Strategaeth Letya Pobl Hyn, fydd yn ymgorffori gofal preswyl a nyrsio. Bydd hyn yn gosod cyfeiriad o ran dyfodol ein cartrefi preswyl. Bydd hefyd yn hwyluso'r gwaith o ddylanwadu ar y Cynllun Datblygu Lleol ac ar ddarparwyr preifat a rhai o'r trydydd sector allai fod â diddordeb mewn cydweithio â ni i ddatblygu'r amrediad gorau bosibl o gyfleoedd lletya i bobl hyn.

Tra bo'r strategaeth hon yn cael ei llunio, mae'r gwaith ar safleoedd unigol wedi bod yn mynd rhagddo, mewn partneriaeth agos â Chymdeithasau Tai. O fewn y misoedd nesaf, bydd datblygiad Tai Gofal Ychwanegol Cae Garnedd, Bangor, wedi agor, a bydd cais cynllunio ar gyfer Tai Gofal Ychwanegol ar safle hen gartref preswyl Hafod y Gest ym Mhorthmadog wedi ei gyflwyno.

5.Gwella Gwasanaethau i Blant

5.1 Mesuryddion

Gwelwyd perfformiad calonogol iawn ym maes Plant yn 2013/14. O'r 8 mesurydd cenedlaethol, roedd y perfformiad ar gyfer 5 yn well na'r llynedd, ac roedd wedi aros yn gyson ar gyfer 1 arall (75% cystal â, neu'n well na, 2012/13). Mae gan y gwasanaeth hwn 72 o fesuryddion eraill, sy'n gymysgedd o rai cenedlaethol anstatudol a rhai lleol. Gellir cymharu perfformiad â 2012/13 ar gyfer 56 ohonynt. O'r 56, roedd perfformiad 41 ohonynt (73%) wedi gwella neu aros yn gyson rhwng 2012/13 a 2013/14.

Roedd perfformiad 2012/13, y flwyddyn ddiweddaraf lle mae gennym ddata cymharol, ymysg y gorau yng Nghymru ar gyfer nifer o fesuryddion, sy'n rhoi sicrwydd bod effaith gadarnhaol ar fywydau plant. Gellir cyfeirio'n benodol at sefydlogrwydd lleoliadau, canlyniadau addysgol a graddfa adolygu achosion plant mewn gofal. Yn ogystal, roedd y perfformiad yn arbennig o dda o ran ymateb yn amserol i gyfeiriadau i'r gwasanaeth, gyda phenderfyniad yn cael ei wneud ar 99.3% ohonynt o fewn 24 awr. Gwelwyd gwelliant sylweddol ym maes cwblhau adolygiadau statudol prydlon ar gyfer plant mewn gofal, gyda'r canlyniad yn gwella o 75.4% yn 2012/13 i 94.3% yn 2013/14.

Maes sy'n symud i'r cyfeiriad cywir, ond sydd dal angen ei wella, yw nifer yr ymweliadau statudol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal. Hyd yma, rydym wedi cyrraedd perfformiad o 83.7%. Mae gennym hyder yn ein gallu i dargedu tanberfformiad yn effeithiol, fel y gwnaed yn achos y mesurydd ar gyfer sicrhau bod gan bob plentyn mewn gofal Gynllun Addysg Bersonol. Trwy gydweithio a chynnig arweiniad i'r staff priodol, aed o 50.9% yn 2012/13 i 87.5% yn 2013/14.

Mater sy'n peri pryder i ni yw'r ffaith mai dim ond ar gyfer 46% o'r plant mewn gofal y llwyddwyd i sicrhau asesiad iechyd yn 2013/14. Mae hyn yn cymharu â pherfformiad cyfartalog o 80.3% ar draws Cymru yn 2012/13. Byddwn yn parhau â'n trafodaethau ag lechyd er mwyn canfod datrysiadau i'r sefyllfa. Gwelwyd gostyngiad bychan ym mherfformiad canran yr asesiadau cychwynnol a gwblhawyd o fewn 7 diwrnod gwaith, gyda chyrhaeddiad o 67.1% yn 2013/14 yn erbyn uchelgais o 75%. Rydym bellach wedi creu swydd ychwanegol o fewn y Tîm Derbyn Cyfeiriadau, fel modd o wella'r perfformiad.

5.2 Rhaglen Wella

Gwasanaethau Ataliol ac Ymyrraeth Gynnar

Ers peth amser, y mae'r Cyngor wedi ymrwymo i geisio sicrhau ymyrraeth briodol i geisio cadw plant a phobl ifanc allan o wasanaethau cymdeithasol statudol. Mae mewnbwn y Cyfarwyddwr Arweiniol Plant a Phobl Ifanc wedi bod yn allweddol yn hyn o beth, a'i rôl wedi cyfrannu'n helaeth at ddatblygiad yr agenda hon.

Yn unol â'n gweledigaeth ar gyfer y gwasanaethau cymdeithasol, bu ymdrechion yn parhau yn ystod 2013/14 i ddatblygu a lledaenu cynllun Gyda'n Gilydd, er mwyn cynnig gwasanaeth ataliol effeithiol ar gyfer teuluoedd, cyn iddynt gyrraedd y lefel o angen i fod angen mewnbwn timau'r gweithwyr cymdeithasol. Hyd yma, mae dros 250 o deuluoedd wedi derbyn cymorth gan dîm arbenigol o bobl o fewn y cyngor ac o asiantaethau allanol, a'r cymorth yn amrywio o ddosbarthiadau riantu i gymorth ymarferol i ddod o hyd i waith. Erbyn diwedd 2014/15, ein targed yw y bydd 400 o deuluoedd bregus

wedi cael mynediad at wasanaethau ataliol trwy gyfrwng cefnogaeth a ariennir trwy grant Teuluoedd yn Gyntaf, ac 80 o deuluoedd bregus eraill wedi derbyn cefnogaeth integredig gan y tîm Gyda'n Gilydd.

Elfen gref o'n gweledigaeth yw y dylid arfogi a grymuso pobl i helpu eu hunain. Enghraifft o ddatblygiad diweddar gennym yn hyn o beth yw cynllun lle gwneir gwaith dwys gyda theuluoedd plant anabl lle mae angen datblygu sgiliau cyfathrebu rhwng y teulu a'r plentyn, a hynny drwy chwarae. Hefyd, rhoddir cyngor pan fo angen addasu arferion cwsgr plentyn. Rhoddir y gefnogaeth gan Seicolegydd Cynorthwyol a Swyddog Cefnogi Teuluoedd, a cheir mewnbwn dwys am gyfnod cymharol fyr.

Yn ystod 2013/14, cwblhawyd yr adolygiad 'Dechrau i'r Diwedd' oedd wedi ei gychwyn ym maes Plant. Daethpwyd i'r prif gasgliad bod angen lleihau'r nifer o blant sydd mewn gofal, ynghyd â'r costau sy'n deillio o hynny. Mae rhan helaeth o raglen waith yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd ar gyfer 2014/15 yn seiliedig ar yr argymhellion a wnaed yn sgil yr adolygiad.

Y flaenoriaeth yw sefydlu tîm trothwy gofal fydd yn rhoi cefnogaeth ddwys i deuluoedd bregus er mwyn ceisio arbed y plant rhag gorfod dod i ofal, yn ogystal â gweithio gyda theuluoedd er mwyn i blant sydd eisoes mewn gofal fedru dychwelyd adref. Ein gobaith yw y byddwn yn weithredol erbyn dechrau 2015. Mae'n gynllun cyffrous, llawn potensial, sy'n adlewyrchu ein nod o gynorthwyo pobl, pa mor fregus bynnag y bônt, i geisio adfer a gwella eu sefyllfa.

Darpariaethau dwys

Yn anochel, bydd sefyllfaoedd pan na ellir osgoi cymryd plant i'n gofal, er mwyn eu diogelwch a'u lles hirdymor. I'r plant hynny, y mae sefydlogrwydd eu gofal yn un o'r meini prawf wrth fesur llwyddiant. Roedd hwn yn un o'r prif feysydd y rhoddwyd ymdrech i'w wella yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, ac fel y nodwyd uchod, rydym yn perfformio'n galonogol. Datblygwyd polisi a chanllaw cynllunio parhaol ar gyfer plant, ac mae gennym hyder ein bod yn datblygu ein gweithlu i'w weithredu'n effeithiol. Eisoes fe welir tystiolaeth bod y drefn hon o graffu achosion yn fanwl wrth wneud penderfyniadau yn arddangos llwyddiant ym maes cynllunio gofal. Derbyniwyd canmoliaeth am ein gwasanaeth maethu gan Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC) yn ystod 2013, a hefyd roedd arolwg o'r gwasanaeth mabwysiadu sydd wedi ei sefydlu ar draws Gogledd Cymru yn gadarnhaol iawn. Ein targed yw asesu a chofrestru 20 uned faethu newydd yn flynyddol, ac rydym yn llwyddiannus tu hwnt. Rydym yn grediniol bod y gefnogaeth a roddir i ofalwyr maeth yn eu gwaith dydd i ddydd ar ôl i ni eu recriwtio yn greiddiol i'n llwyddiant.

"Gall y plant a'r bobl ifanc sy'n cael eu lleoli gyda gofalwyr maeth fod yn sicr y bydd y gwasanaeth maethu yn hybu eu diogelwch a'u lles ac yn ymdrechu i sicrhau y gall y lleoliad ddiwallu eu hanghenion ac roeddem yn teimlo fod gan y plant lais a'u bod yn cael cyfleodd i fynegi eu barn, a'u bod yn gallu cael dylanwad ar y ffordd y darperir y gwasanaeth ... mae plant a phobl ifanc yn cael profiad o les a synnwyr o gyflawni gan fod y gwasanaeth yn hyrwyddo cyfranogiad mewn gweithgareddau hamdden a chymdeithasol a chyrraeddidd addysgol." (Adroddiad Archwiliad Maethu AGGCC 2013)

Nod Llywodraeth Cymru oedd y byddai Gwasanaeth Integredig Cymorth i Deuluoedd (GICD) yn weithredol ym mhob rhan o Gymru erbyn 2013. Prif bwrpas y gwasanaeth yw canolbwyntio ar deuluoedd lle y mae alcohol, cyffuriau neu'r ddau yn broblemau ymysg y rhieni, er mwyn diogelu'r plant sydd yn eu gofal. Mae'r tîm GICD amlasiantaethol ar y cyd ag Ynys Môn bellach yn weithredol.

Pan ddaw hi'n amser i berson ifanc adael gofal, ac wynebu'r byd fel oedolyn, mae'r gefnogaeth a gaiff i wynebu'r newid hwn ac addasu, yn allweddol o ran lles ac ansawdd bywyd yr unigolyn. Yn ystod 2013/14, bu cyngor Gwynedd, ynghyd â chynghorau Merthyr Tydfil a Rhondda Cynon Taf, yn rhan o gynllun peilot 'Pan Fydd' i'n Barod'. Mae'n gynllun sy'n hybu pobl ifanc i ymestyn hyd eu lleoliad maes a'u cynorthwyo i fanteisio ar gyfleoedd i hyfforddi neu ennill cymwysterau, heb orfod wynebu symud i fyw'n hollol annibynnol. Yn ogystal, gyda chefnogaeth y Panel Rhiant Corfforaethol, bu'r cyngor yn cydweithio â'r gwasanaeth gyrfaoedd i geisio sicrhau lleoliadau gwaith ar gyfer pobl ifanc sydd mewn, neu ar fin gadael, gofal.

6.Llywodraethu

Mae nifer o swyddogaethau cefnogol sydd angen eu cyflawni yn effeithiol ar draws meysydd Plant ac Oedolion er mwyn gosod sylfeini fydd yn ein galluogi i gynnal safonau.

6.1 Perfformiad ac Ansawdd

Yn ystod 2013/14, mae ein gallu i adrodd yn gywir ar berfformiad a chyflwyno gwybodaeth reolaethol amserol yn weledol wedi parhau i ddatblygu. Bu hyn o fudd wrth i ni gefnogi'r adolygiad 'Dechrau i'r Diwedd' ym maes Plant, paratoi ar gyfer adolygiad tebyg ym maes Oedolion a dadansoddi ein gorwariant yn ystod ail hanner y flwyddyn.

Llwyddwyd hefyd i gryfhau ein trefniadau rheoli risg yn ystod y flwyddyn, ac mae'r gofrestr risg ar gyfer y gwasanaethau cymdeithasol bellach yn cael ei diweddarau'n rheolaidd ac yn sail i benderfyniadau rheolaethol. Serch hynny, mae sgôp i wella'r berthynas rhwng rheolaeth risg a'r modd yr ydym yn blaenoriaethu ein gwaith a chyfeirio ein capasiti a'n sgiliau.

Mae gwaith ar y gweill i adolygu ein holl brosesau monitro contractau, mewn ymateb i adborth gan ddarparwyr a gofawyr. Rydym yn anelu i roi ffocws llawer mwy eglur ar ganlyniadau. I'r perwyl hwn, rydym yn cydweithio â'r trydydd sector i ystyried defnyddio gwirfoddolwyr i gryfhau'r broses fonitro, ac yn adolygu'r sgiliau sydd gennym i weld a oes angen mewnbwn rhai â chefnidir gwaith cymdeithasol ar gyfer rhai agweddau o fonitro.

Arhosodd nifer y cwynion a dderbyniwyd gennym yn debyg iawn rhwng 2012/13 a 2013/14. Bu un ymchwiliad gan yr Ombwdsman yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, a rhoddwyd sylw i'r modd y buom yn ymdrin â'r rhai a fu yn y gorffennol. Erbyn hyn, mae gennym drefniadau mwy cadarn ar gyfer adnabod materion strategol sy'n codi o gwynion ac ymchwiliadau Ombwdsman unigol, ac mae pob mater Ombwdsman yn mynd yn uniongyrchol i sylw'r Cyfarwyddwr Corfforaethol. Rydym wedi addasu ein trefn gwynion i ymateb i feirniadaeth gan AGGCC, ac yn ystod 2014/15 byddwn yn gwneud newidiadau pellach er mwyn cwrdd â gofynion canllaw newydd Llywodraeth Cymru.

Er ein bod yn cywain llawer iawn o wybodaeth am ein perfformiad, nid oes gennym eto drefn sicrhau ansawdd gynhwysfawr a byddwn yn datblygu gweithdrefnau yn ystod 2014/15, er mwyn dod â gwybodaeth berthnasol at ei gilydd o wahanol ffynonellau. Bydd yr wybodaeth hon yn cynnwys canlyniadau perfformiad, manylion am gwynion a sylwadau, adroddiadau rheoleiddwyr a gwybodaeth gyffelyb.

6.2 Llywodraethu Gwybodaeth a'n Strategaeth TG a Chyfathrebu

Cam pwysig yn ystod 2013/14 fu ein cynnydd tuag at sicrhau ein bod yn gweithio'n ddi-bapur ar draws y gwasanaethau cymdeithasol. Ein bwriad yn ystod 2014/15 yw lledaenu'r ymarfer da i'r gwasanaethau Anableddau Dysgu. Mae gwaith yn parhau i sicrhau glendid ein data, ac mae enghreifftiau parhaus yn dod i'r wyneb lle mae ein gallu i ddefnyddio gwybodaeth reolaethol yn cael ei lesteirio gan ansicrwydd ynglyn ag integriti'r data neu'r wybodaeth. Erbyn Medi 2015 byddwn wedi cyhoeddi Llawlyfr Gwybodaeth i roi arweiniad penodol i staff am faterion Llywodraethu Gwybodaeth. Dros y misoedd diwethaf, bu nifer gynyddol o achosion lle na lwyddwyd i ddiogelu data yn effeithiol, ac mae rhaglen

hyfforddiant eang ar y gweill i gynyddu dealltwriaeth staff o bwysigrwydd parchu gwybodaeth. Ers Ionawr 2014, mae gennym drefn ffurfiol ar gyfer ymateb i achosion o fethiant diogelu data, sy'n cynnwys camau ar gyfer adfer y sefyllfa a dysgu gwersi. Cam arall i'r cyfeiriad cywir yw gwaith hir disgwylidig sydd ar fin cychwyn, i adolygu ein trefniadau ffeilio electronig. Bydd hyn yn gosod sylfeini cadarn ar gyfer symud i ddefnyddio system EDRMS (Electronic Document and Records Management System) sy'n cael ei phrynu yn gorfforaethol. Bydd yn ein cynorthwyo i reoli ein gwybodaeth a thynhau rhai o'n prosesau busnes.

Rydym yn chwarae rôl arweiniol a chanolog yn y gwaith gyda Chonsortium Systemau Cymru i ddilyn proses gaffael ar gyfer system reoli gofal ac iechyd cymunedol, at pan ddaw ein system reoli gofal cyfredol i ddiwedd ei hoes. Neilltuwyd cyllid cyfalaf a refeniw corfforaethol ar gyfer y datblygiad hwn, i'w weithredu fel rhan o'n Strategaeth TG a Chyfathrebu ehangach, pan fydd gennym eglurder ar y modd yr hoffem adolygu ein prosesau busnes ac ar ein dulliau o weithio'n integredig i'r dyfodol. Ers tua thair blynedd, rydym wedi gobeithio medru sefydlu system rhannu gwybodaeth a hunan gyfeirio ar y we. Bellach, gyda chymorth y Gronfa Gofal Canolraddol a ddaeth gan Lywodraeth Cymru, a datblygiadau cenedlaethol i geisio ymateb i'r angen am well cyngor a gwybodaeth, mae gobaith y gwelwn hyn yn dwyn ffrwyth.

6.3 Comisiynu a Chaffael

Comisiynu Strategol

Dros y blynyddoedd diwethaf, gwelwyd cryn gynnydd o ran ein sgiliau comisiynu strategol, ac mae ein Model Mapio Anghenion ac Adnoddau wedi bod yn ddatblygiad pwysig o ran ein galluogi i fapio tueddiadau demograffig, cyllid a gweithgaredd. Rydym wedi bod trwy gyfnod o ansefydlogrwydd staff a chollwyd rhywfaint o fomentwm, ond yn dilyn cyfnod o hyfforddi staff ac adfer sgiliau, rydym bellach yn ail afael o ddifrif yn y gwaith. Rydym wrthi'n adolygu ein cynlluniau comisiynu ar gyfer Pobl Hyn ac Anableddau Dysgu ac wedi cychwyn ar y gwaith o lunio'r cynllun ar gyfer Iechyd Meddwl. Bydd y tri chynllun hyn wedi eu cwblhau erbyn 2014/15, a chynlluniau ar gyfer Amhariad Corfforol a Synhwyredd a Phlant a Phobl Ifanc ar y gweill. Byddwn yn paratoi Datganiadau Sefyllfa'r Farchnad er mwyn cyfathrebu cynnwys ein cynlluniau comisiynu i'n darparwyr a'n darpar-ddarparwyr, gan fanteisio ar arbenigedd ein cydweithwyr yn yr Adran Economi ac Adfywio.

Cam mawr ymlaen yw ein bod bellach yn cychwyn ar y daith o gydweithio â'r Bwrdd Iechyd ar bob rhan o'r cylch comisiynu. Y mae hon yn her enfawr, ond mae'n allweddol ein bod yn llwyddo, er mwyn troi ein gweledigaeth o ran gwasanaethau integredig yn realiti i bobl yn ein cymunedau. Rydym wrthi'n adolygu ein holl gytundebau trydydd sector ar y cyd â'r Bwrdd Iechyd, ac eisoes wedi cytuno ar rai meysydd lle byddwn yn uno ein cyllid a chynnig un cytundeb ar draws y ddau gorff.

Mae datblygu ein perthynas gyda'r trydydd sector yn gyffredinol wedi bod yn faes lle rydym wedi adlewyrchu ar sylwadau ein budd-ddeiliaid, a sylweddoli bod angen cryfhau ein cyfathrebu a symud i fod yn gweithio'n llawer mwy cyd-gynhyrchiol â'r sector. Rydym bellach yn cwrdd yn fisol â'r Consortium Anableddau Dysgu, gyda'r grŵp hwn yn cael mewnbwn ymarferol iawn i'r Cynllun Comisiynu Anableddau Dysgu. Hefyd, mae'r gwasanaethau cymdeithasol wedi eu cynrychioli'n llawer ehangach ar y Grŵp Cyswllt Sector Wirfoddol ac yn rhannu gwybodaeth yn llawer mwy amserol a chwarae rhan amlycach yn y Rhwydwaith Iechyd, Gofal a Lles sydd gan y sector hon. Mae'r berthynas

hon yn ein cynorthwyo wrth i ni ddatblygu ein strategaeth ar gyfer gwasanaethau ataliol ac ymyrraeth gynnar, sy'n feysydd na chafodd eu cynnwys yn eang yn ein cynlluniau comisiynu blaenorol.

Caffael a Chontractau

Yn ystod 2013/14, adolygwyd sawl agwedd o waith caffael a chontractau'r gwasanaethau cymdeithasol. Gwyddom nad yw'r holl weithgaredd yn y maes hwn yn digwydd o dan oruchwyliaeth yr Uned Gontractau, sy'n risg ynddo'i hun gan nad ydym yn medru sicrhau ansawdd a chysondeb. Mae camau ar y gweill i unioni'r sefyllfa hon. Rydym hefyd yn ymwybodol nad yw ein perthynas waith gyda'r Canolbwynt Comisiynu Rhanbarthol yn gwbl effeithiol, ac rydym wedi dechrau ar y gwaith o adolygu hyn. Ers cychwyn 2014/15, mae Cyfarwyddwr Statudol y cyngor yn Gadeirydd y bwrdd rheoli ar gyfer y Canolbwynt Comisiynu, fydd yn rhoi cyfeiriad rhanbarthol i'n gwaith.

Mae Cyngor Gwynedd wedi bod yn rhan o brosiect rhanbarthol 'Caffael 3 Sir', ac yn sgil y gwaith hwn rydym bellach wedi ymrwmo, ar y cyd â siroedd Fflint a Dinbych, i symud at drefn Rheolaeth Categori. O fewn y misoedd nesaf, byddwn yn chwarae rhan allweddol mewn prosiect peilot ym maes caffael Gofal yng Ngwynedd, fydd yn gyfle pellach i ni adolygu ein trefniadau. Ein blaenoriaeth fydd sicrhau bod cytundebau yn bodoli ar gyfer pob lleoliad a'n bod yn ymestyn ein trefniadau broceriaeth y tu hwnt i faes Gofal Cartref yn unig.

6.4 Datblygu'r Gweithlu a Hyfforddiant

Ers peth amser, rydym wedi adnabod yr angen i baratoi strategaeth cynllunio'r gweithlu, fyddai'n dadansoddi ein gweithlu cyfredol a chynllunio ar gyfer y dyfodol. Mae'r gwaith o sefydlu gwaelodlin ar fin cychwyn, ac wrth i'r gwaith o wneud adolygiad 'Systems Thinking' ym maes Oedolion fynd rhagddo, fe ddaw'r math o weithlu yr ydym eisiau ei weld i'r dyfodol yn amlycach. Gwyddom ein bod eisiau adolygu ein strwythurau, a sicrhau bod penderfyniadau yn cael eu gwneud mor agos â phosibl at y dinesydd. Y nod, ar draws y gwasanaethau cymdeithasol, yw sicrhau bod gan yr holl staff, ar bob lefel, yn meddu ar y sgiliau cywir i fedru sicrhau bod ein gweledigaeth yn cael ei gwireddu. Mae hyn yn cynnwys y gallu i gael trafodaethau adeiladol ac arloesol gyda defnyddwyr gwasanaeth a'u teuluoedd neu ofalwyr.

Yn y gorffennol, nododd AGGCC y gallem gryfhau ein trefniadau goruchwyllo. Yn ystod 2013/14, adolygwyd ein polisi goruchwyllo, ac mae canllawiau ar egwyddorion pendant i'w dilyn wedi eu rhannu â phob tîm. Yn ogystal, sefydlwyd mecanwaith ar gyfer mesur perfformiad yn y maes hwn a byddwn yn sefydlu gwaelodlin yn ystod 2014/15. Ein nod yw datblygu ein gweithlu mewn modd sy'n arwain at wasanaethau o'r radd flaenaf a diogelwch i'n dinasyddion mwyaf bregus.

Cynigwyd hyfforddiant eang i'n staff yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, yn unol â'n Cynllun Datblygu'r Gweithlu. Yn y maes Plant, bu'r prif ffocws ar hyfforddiant ynghlwm â'r model risg. Yn dilyn adolygiad gan gwmni 'Alder' ar gyfer rhai ag anableddau dysgu, rydym wedi cychwyn ar raglen o hyfforddiant ar egwyddorion y Model Symud Ymlaen, gan gychwyn gyda rheolwyr, cyn symud ymlaen at staff a budd-ddeiliaid eraill. Bu cryn fuddsoddiad mewn hyfforddiant arbenigol ar glefydau penodol, yn arbennig dementia, ond hefyd 'multiple sclerosis' a chlefyd niwronau motor.

Dros y misoedd nesaf, byddwn yn parhau i fod yn rhan o waith rhanbarthol sydd ar y gweill i ystyried modelau posibl ar gyfer darparu gwasanaeth hyfforddiant ar draws y Gogledd. Bydd sicrhau gwasanaeth o ansawdd, heb golli ein gallu i roi sylw teilwng i'r iaith Gymraeg, yn hollbwysig i ni.

6.5 Ymgysylltu a chyd-gynhyrchu

Wrth weithredu i wireddu gofynion y Ddeddf, bydd angen i ni gymryd camau i barhau i wella ein trefniadau ymgysylltu, a symud ymhellach tuag at ffordd gyd-gynhyrchiol o weithio. Bydd hyn yn rhoi'r dinesydd neu'r budd-ddeiliaid wrth galon unrhyw ddatblygiad. Yn ystod y misoedd diwethaf, cymerwyd camau i adfywio ac ail ddiffinio rôl ambell i grŵp ymgysylltu allweddol, megis y Fforwm Darparwyr a'r Grŵp Gwella Gwasanaeth Anableddau Dysgu. Adnabuwyd maes lechyd Meddwl fel un lle'r oedd ein gweithgaredd ymgysylltu yn wan iawn, ac mae gennym bellach gynrychiolwyr ar grwpiau budd-ddeiliaid yn y maes hwn. Cyn diwedd 2014/15, rydym eisieu sefydlu trefniadau effeithiol er mwyn diwallu'r holl weithgaredd ymgysylltu angenrheidiol a gaiff ei adnabod fel rhan o Gynllun Ymgysylltu pob rhaglen wella ym maes Oedolion.

Cam positif ymlaen yn ystod 2013/14 yw'r modd yr ydym wedi troi cwynion am wasanaethau gan ddefnyddwyr gwasanaeth, gofawyr a darparwyr yn gyfle i gael trafodaeth agored am y modd y gallwn wella. Rydym hefyd wedi gwahodd y bobl hyn i'n cynorthwyo i lunio datrysiadau newydd.

7.Edrych i'r Dyfodol

7.1 Cynllun Strategol Cyngor Gwynedd 2013-17

Mae Cynllun Strategol y Cyngor ar gyfer 2013-2017 wedi ei adolygu ar gyfer eleni, er mwyn adlewyrchu'r newid mewn cyd-destun i'r Cyngor a fu ers cyhoeddi'r cynllun gwreiddiol. Bu newidiadau mawr o ran yr hinsawdd ariannol a chyhoeddiad adroddiad Syr Paul Williams, sy'n ymwneud ag ail-drefnu Llywodraeth Leol yng Nghymru. Rydym wedi croesawu'r adolygiad, gan ei fod wedi rhoi'r cyfle i sicrhau bod cynnwys y Cynllun Strategol yn adlewyrchu'r gwaith a fu yn ystod 2013/14 i fireinio ein gweledigaeth ym maes gwasanaethau cymdeithasol.

Mae gennym gyfraniad enfawr i'w wneud i wireddu cynnwys y Cynllun Strategol ac rydym wedi ymrwymo i lunio ein rhaglen wella i gwrdd â'r blaenoriaethau strategol isod:

- Diogelu Plant ac Oedolion
- Gwella Profiadau a Chyfleoedd i Grwpiau Bregus o Blant, Pobl Ifanc a Theuluoedd
- Ymateb yn Well i Anghenion Pobl sydd Angen Cefnogaeth, Cynyddu'r Gefnogaeth Gymunedol sydd ar gael a Sicrhau Gwasanaethau Gofal Cynaliadwy
- Lleihau'r Galw ar Wasanaethau Drwy Atal ac Ymyrraeth Gynnar
- Gwneud Defnydd Mwy Effeithlon o Adnoddau, Gan Geisio Lleihau Effaith Toriadau ar Bobl Gwynedd.

Yng nghorff yr adroddiad hwn, y mae llawer o gyfeiriadau at yr hyn yr ydym yn bwriadu ei wneud yn ystod 2014/15 i wella ein gwasanaethau. Maent yn bethau sydd wedi eu cynllunio yng nghyd-destun y blaenoriaethau uchod a chynnwys y Cynllun Strategol. Gellir gweld copi o'r Cynllun, sy'n cynnwys manylion ynglŷn â'r holl brosiectau, canlyniadau a mesuryddion unigol fesul blaenoriaeth, ar safle we'r cyngor trwy ddilyn y linc <http://www.gwynedd.gov.uk> (angen linc llawn).

7.2 Sicrhau llwyddiant

Y mae'r Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant wedi sefydlu cyfundrefn Rheolaeth Rhaglenni sy'n cynnwys cyfres o raglenni strategol i gadw trosolwg a sicrhau bod amryfal brosiectau'r Cynllun Strategol yn cyflawni eu canlyniadau yn llawn. Rydym wedi adlewyrchu llawer ar wersi yr ydym wedi eu dysgu o'r gorffennol. Byddwn yn cydweithio â'r Uned Rheoli Prosiectau corfforaethol i sicrhau bod gan aelodau pob Bwrdd Rhaglen neu Fwrdd Prosiect ddealltwriaeth llawn o'u rolau a'u cyfrifoldebau.

Bydd yr Adran Plant a Chefnogi Teuluoedd yn parhau â threfniadau rheoli prosiect cadarn a arweiniodd at gwblhau'r adolygiad 'dechrau i'r diwedd', er mwyn sicrhau bod cynllun gweithredu'r adolygiad yn cael ei wireddu'n llawn.

7.3 Diwedd glo

Bu 2013/14 yn flwyddyn o newidiadau sylweddol i'r gwasanaethau cymdeithasol yng Ngwynedd. Yn ogystal ag ymateb i newidiadau deddfwriaethol ac economaidd ar lefel Cymru gyfan, gwelwyd newidiadau arwyddocaol strwythurol a llywodraethol o fewn y Cyngor a'r Bwrdd Iechyd Lleol. Mae'n galonogol iawn, ar ddiwedd blwyddyn o'r fath, ein bod yn medru adrodd ein bod wedi llwyddo i gynnal diogelwch ein trigolion, parhau i wella ein perfformiad mewn nifer o feysydd allweddol a gwneud cynnydd cymedrol, ond positif iawn, o safbwynt ein rhaglen drawsffurfio.

Yr hyn sy'n galonogol tu hwnt yw bod gennym bellach sylfeini cadarn iawn ar gyfer cwrdd â disgwyliadau'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant. Mae gennym hyder yn ein gallu i wneud hynny, tra ar yr un pryd yn wynebu lleihad yn ein cyllidebau. Ein bwriad yw cynnwys cymunedau Gwynedd ar bob cam o'r daith, a chyd-gynhyrchu datrysiadau ar gyfer y dyfodol. Mae'n bosibl iawn y gwelwn ddatrysiadau gwahanol ar gyfer gwahanol rannau o'r Sir, a bydd cyfraniad a rôl ein partneriaid hefyd, yn sgîl hynny, yn amrywio o le i le. Mae'n hanfodol bod pobl Gwynedd yn ganolog drwy gydol yr amser, a bydd hyn yn gwbl greiddiol i'n ffordd newydd o weithio.

Os hoffech gynnig unrhyw sylwadau neu gwestiynau mewn perthynas â'r cynllun hwn, mae croeso i chi wneud hynny. Cysylltwch â'r Uned Gofal Cwsmer, Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant, Cyngor Gwynedd, Stryd y Castell, Caernarfon, Gwynedd, LL55 1SH, e-bost gcgc@gwynedd.gov.uk, rhif ffôn 01286 679268. Gall yr uned eich cynorthwyo hefyd os hoffech dderbyn copi o'r adroddiad hwn mewn fformat neu iaith wahanol.